

COMMISSIE

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 10 februari 2003

inzake het gecoördineerde controleprogramma op het gebied van diervoeding voor het jaar 2003 krachtens Richtlijn 95/53/EG van de Raad

(kennisgeving geschied onder nummer C(2003) 450)

(2003/91/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 95/53/EG van de Raad van 25 oktober 1995 tot vaststelling van de beginselen inzake de organisatie van de officiële controles op het gebied van diervoeding⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2001/46/EG van het Europees Parlement en de Raad⁽²⁾, en met name op artikel 22, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Richtlijn 95/53/EG bepaalt dat de Commissie een algemeen samenvattend verslag over de resultaten van de communautaire controles moet uitbrengen. Uit het algemeen samenvattend verslag over de controlewerkzaamheden op het gebied van diervoeding, dat is opgesteld op basis van de door de lidstaten verstrekte informatie over de uitvoering van de controleprogramma's voor het jaar 2001, kunnen geen definitieve conclusies worden getrokken.
- (2) Er zijn drie prioriteiten voor een gecoördineerd controleprogramma in 2003 aangegeven, namelijk het controleren van de toepassing van de verbodsbepalingen ten aanzien van het gebruik van producten van dierlijke oorsprong in diervoeders, de aanwezigheid van dioxines in bijproducten die als voedermiddel voor de vervaardiging van diervoeders worden gebruikt en de aanwezigheid van als groeibevorderaar verboden antibiotica in diervoeders.
- (3) Er moet op worden toegezien dat de verbodsbepalingen ten aanzien van het gebruik van producten van dierlijke oorsprong in diervoeders, zoals vastgesteld in de desbetreffende Gemeenschapswetgeving, daadwerkelijk worden toegepast.
- (4) Sommige industriële bijproducten bestemd voor gebruik als voedermiddel kunnen als gevolg van de be- of verwerking verontreinigd raken met dioxines.

- (5) Er moet op worden toegezien dat verboden antibiotica niet als groeibevorderaar in de diervoeding worden gebruikt.
- (6) De in deze aanbeveling vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid,

BEVEELT AAN:

1. De lidstaten wordt aanbevolen gedurende 2003 een gecoördineerd controleprogramma uit te voeren met het oog op de controle op:
  - a) de tenuitvoerlegging van verbodsbepalingen ten aanzien van de productie en het gebruik van producten van dierlijke oorsprong, zoals aangegeven in bijlage I;
  - b) de verontreiniging van bepaalde industriële bijproducten met dioxines als gevolg van de be- of verwerking, zoals aangegeven in bijlage II;
  - c) de aanwezigheid van verboden antibiotica gebruikt als groeibevorderaar, zoals aangegeven in bijlage III.
2. De lidstaten wordt aanbevolen de resultaten van het in punt 1 bedoelde gecoördineerde controleprogramma als apart hoofdstuk op te nemen in het verslag over de jaarlijkse controlewerkzaamheden dat zij krachtens artikel 22 van Richtlijn 95/53/EG vóór 1 april 2004 moeten uitbrengen.

Gedaan te Brussel, 10 februari 2003.

Voor de Commissie

David BYRNE

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 265 van 8.11.1995, blz. 17.

⁽²⁾ PB L 234 van 1.9.2001, blz. 55.

BIJLAGE I

VERBODSBEPALINGEN TEN AANZIEN VAN DE PRODUCTIE EN HET GEBRUIK VAN PRODUCTEN VAN DIERLIJKE OORSPRONG

Onverminderd de artikelen 3 tot en met 13 en artikel 15 van Richtlijn 95/53/EG voeren de lidstaten in 2003 een gecoördineerd controleprogramma uit om na te gaan of de verbodsbepalingen ten aanzien van de productie en het gebruik van voedermiddelen van dierlijke oorsprong in acht zijn genomen.

Met name voeren de lidstaten een specifiek controleprogramma op basis van gerichte controles uit om na te gaan of het verbod op het vervoederen van verwerkte dierlijke eiwitten aan bepaalde dieren, zoals vastgesteld bij Beschikking 2000/766/EG van de Raad ⁽¹⁾ en Beschikking 2001/9/EG van de Commissie ⁽²⁾, beide laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2002/248/EG van de Commissie ⁽³⁾, daadwerkelijk wordt toegepast. Overeenkomstig artikel 4 van Richtlijn 95/53/EG gaan die controleprogramma's uit van een risicogebaseerde strategie die alle stadia van de productie en alle soorten inrichtingen waar diervoeders worden vervaardigd, gehanteerd en toegediend omvat. De lidstaten besteden bijzondere aandacht aan de vaststelling van criteria die aan een risico gerelateerd kunnen worden. Het gewicht dat aan elk criterium wordt toegekend, moet in verhouding staan tot het risico. De frequentie van de controles en het aantal in de inrichting onderzochte monsters moeten correleren met de som van de aan die inrichting toegekende gewichten.

Ter indicatie dienen de onderstaande inrichtingen en criteria bij de opstelling van een controleprogramma in aanmerking te worden genomen.

Inrichting	Criteria	Gewicht
Diervoederfabrieken	<ul style="list-style-type: none"> — Diervoederfabrieken van zowel mengvoerders voor herkauwers als mengvoerders voor niet-herkauwers die toegestane verwerkte dierlijke eiwitten bevatten — Diervoederfabrieken waarbij eerder overtredingen geconstateerd zijn of waarbij die worden vermoed — Diervoederfabrieken met een grote hoeveelheid ingevoerde diervoeders met een hoog eiwitgehalte, zoals vismeel, sojameel, maïsglutenmeel en eiwitconcentraten — Diervoederfabrieken met een hoge productie van mengvoerders — Risico op kruisverontreiniging als gevolg van interne operationele procedures (zoals speciale silo's, controle op de daadwerkelijke scheiding van de productielijnen, controle op de ingrediënten, intern laboratorium, bemonsteringsprocedures) 	
Grensinspectieposten en andere punten van binnenkomst in de Gemeenschap	<ul style="list-style-type: none"> — Grote/kleine hoeveelheid ingevoerde diervoeders — Diervoeders met een hoog eiwitgehalte 	
Landbouwbedrijven	<ul style="list-style-type: none"> — Zelfmengers die toegestane verwerkte dierlijke eiwitten gebruiken — Landbouwbedrijven waarop herkauwers en andere diersoorten worden gehouden (risico op vermenging/verwisseling van voeder) — Landbouwbedrijven die diervoeders in bulk aanschaffen 	
Handelaren	<ul style="list-style-type: none"> — Opslagloodsen en tussenopslag van diervoeders met een hoog eiwitgehalte — Grote hoeveelheid diervoeders in bulk verhandeld — Handelaren in mengvoerders die in het buitenland geproduceerd zijn 	

⁽¹⁾ PB L 306 van 7.12.2000, blz. 32.

⁽²⁾ PB L 2 van 5.1.2001, blz. 32.

⁽³⁾ PB L 84 van 28.3.2002, blz. 71.

Inrichting	Criteria	Gewicht
Mobiele mengvoederbereiders	<ul style="list-style-type: none"> — Mengvoederbereiders van diervoeders voor verschillende diersoorten — Mengvoederbereiders waarbij eerder overtredingen geconstateerd zijn of waarbij die worden vermoed — Mengvoederbereiders die diervoeders met een hoog eiwitgehalte verwerken — Mengvoederbereiders die een grote hoeveelheid ingevoerde diervoeders verwerken — Een groot aantal landbouwbedrijven als afnemers, waaronder bedrijven met herkauwers 	
Transportmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> — Voertuigen die voor het vervoer van zowel verwerkte dierlijke eiwitten als diervoeders worden gebruikt — Voertuigen waarbij eerder overtredingen geconstateerd zijn of waarbij die worden vermoed 	

Als alternatief mogen de lidstaten hun eigen risicobeoordeling vóór 31 maart 2003 aan de Commissie sturen.

De bemonstering moet worden gericht op partijen of gebeurtenissen waarbij kruisverontreiniging met verboden verwerkte eiwitten het waarschijnlijkst is (bv. eerste partij na het vervoeren van diervoeders die voor die partij verboden dierlijke eiwitten bevatten, technische problemen of veranderingen in de productielijnen, veranderingen in de opslagbunkers of silo's voor bulkmateriaal).

Het minimumaantal controles per jaar in een lidstaat dient 10 per 100 000 ton geproduceerd mengvoeder te zijn. Het minimumaantal officiële monsters per jaar in een lidstaat dient 20 per 100 000 ton geproduceerd mengvoeder te zijn. In afwachting van de goedkeuring van alternatieve methoden moet voor de analyse van de monsters de microscopische identificatie en schatting zoals vastgesteld bij Richtlijn 98/88/EG van de Commissie van 13 november 1998 tot vaststelling van richtsnoeren voor de microscopische identificatie en de schatting van het gehalte aan bestanddelen van dierlijke oorsprong in het kader van de officiële controle van diervoeders⁽¹⁾ worden gebruikt. Iedere aanwezigheid van verboden bestanddelen van dierlijke oorsprong in diervoeders dient als overtreding van het voederverbod te worden beschouwd.

De resultaten van de controleprogramma's moeten aan de Commissie worden meegedeeld onder gebruikmaking van de onderstaande tabellen.

OVERZICHT VAN DE CONTROLES BETREFFENDE HET VOEDERVERBOD VOOR DIERVOEDER VAN DIERLIJKE OORSPRONG (VERVOEDEREN VAN VERBODEN VERWERKTE DIERLIJKE EIWITTEN)

A. Gedocumenteerde controles

Stadium	Aantal controles op de aanwezigheid van verwerkte dierlijke eiwitten	Aantal overtredingen die niet op grond van laboratoriumtests zijn vastgesteld (bv. documentcontroles)
Invoer van voedermiddelen		
Opslag van voedermiddelen		
Diervoederfabrieken		
Zelfmengers/mobiele mengvoederbereiders		
Intermediairs		
Transportmiddelen		
Bedrijven met niet-herkauwers		
Bedrijven met herkauwers		
Andere:		

⁽¹⁾ PB L 318 van 27.11.1998, blz. 45.

B. Bemonstering en testen van voedermiddelen en mengvoeders op verwerkte dierlijke eiwitten

Inrichting	Aantal officiële monsters, getest op verwerkte dierlijke eiwitten			Aantal monsters dat positief is op verwerkte dierlijke eiwitten		
	Voeder- middelen	Mengvoeders voor herkauwers	Mengvoeders voor niet- herkauwers	Voeder- middelen	Mengvoeders voor herkauwers	Mengvoeders voor niet- herkauwers
Bij de invoer						
Diervoederfabrieken						
Intermediairs/opslag						
Transportmiddelen						
Zelfmengers/mobiele meng- voederbereiders						
Op het landbouwbedrijf						
Andere:						

C. Overzicht van verboden verwerkte dierlijke eiwitten die zijn aangetroffen in voor herkauwers bedoelde diervoeders

	Maand van bemonstering	Aard en mate van verontreiniging	Sancties (of andere maatregelen)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

BIJLAGE II

VERONTREINIGING VAN BEPAALDE INDUSTRIËLE BIJPRODUCTEN MET DIOXINES ALS GEVOLG VAN DROGING OF ANDERE WIJZEN VAN BE- OF VERWERKING

Veel bijproducten van de levensmiddelenverwerking worden als voedermiddel gebruikt. Er dient speciale aandacht te worden besteed aan mogelijke verontreiniging van die bijproducten, die tijdens bepaalde stappen in het productieproces kan optreden, namelijk wanneer chemische stoffen als katalysatoren, oplosmiddelen, bindmiddelen, zuurteregelaars of filterreuhulpmiddelen worden toegevoegd.

Verder worden bij extractieprocédés (olie uit oliezaden, palmpitten, producten van kokosnoten) soms organische oplosmiddelen gebruikt. De aanwezigheid van dioxines als verontreiniging in oplosmiddelen, maar ook het ontstaan van deze stoffen door chemische reacties tussen het oplosmiddel en voedermiddelen, kan bijdragen tot de verontreiniging van de bijproducten (perskoeken) van de olie-industrie die als voedermiddel worden gebruikt.

Ook dient bijzondere aandacht te worden besteed aan het procédé waarmee de bijproducten worden gedroogd. Het drogen van deze bijproducten/voedermiddelen zoals groenvoeder, suikerbietenpulp of citruspulp kan gebeuren met een atmosferische luchtstroom of met hete lucht afkomstig van een niet-verontreinigende bron, d.w.z. elektrische verwarming of warmte-uitwisseling. Onder die omstandigheden zal geen dioxineverontreiniging optreden. Andere droogtechnieken echter, waarbij de voedermiddelen rechtstreeks in contact komen met een luchtstroom die door directe verbranding is verwarmd en waarin verbrandingsproducten (gassen, rook) aanwezig zijn, kunnen tot aanzienlijke verontreiniging leiden; dit hangt in hoge mate af van de aard van de gebruikte brandstof. Aardgas wordt als schone energiebron beschouwd, maar bij andere bronnen (olie en derivaten daarvan, inclusief additieven, steenkool, hout) kunnen tijdens de verbranding dioxines ontstaan, vooral bij onvolledige verbranding. Er zijn hoge dioxinegehalten gerapporteerd in gedroogd groenvoeder als gevolg van een direct droogproces waarbij chemisch behandeld (met verf of pentachloorfenol) afvalhout als brandstof werd gebruikt.

Deze risicovolle voedermiddelen moeten intensiever gecontroleerd worden. Indien een verhoogd gehalte wordt gevonden, is aanvullend onderzoek nodig om de bron van de verontreiniging nauwkeurig te identificeren (vgl. Aanbeveling 2002/201/EG van de Commissie van 4 maart 2002 inzake de reductie van de aanwezigheid van dioxinen, furanen en PCB's in diervoeder en levensmiddelen ⁽¹⁾).

A. Overzicht van de dioxineverontreiniging van bijproducten

Soort diervoeder ^(a)	Gevonden gehalte (ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg) ^(b)	Resultaat van het onderzoek naar de verontreinigingsbron (indien uitgevoerd)

^(a) Voedermiddel of mengvoeder met industriële bijproducten.

^(b) Ten opzichte van een diervoeder met een vochtgehalte van 12 %.

⁽¹⁾ PB L 67 van 9.3.2002, blz. 69.

BIJLAGE III

AANWEZIGHEID VAN VERBODEN ANTIBIOTICA GEBRUIKT ALS GROEIBEVORDERAAR

Antibiotica kunnen legaal in diervoeder aanwezig zijn als zij door een dierenarts zijn voorgeschreven met het oog op preventie en behandeling van ziekten. Richtlijn 90/167/EEG van de Raad ⁽¹⁾ stelt de voorwaarden vast voor de bereiding, het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders met medicinale werking.

Antibiotica kunnen ook legaal aanwezig zijn wanneer zij zijn toegelaten krachtens Richtlijn 70/524/EEG van de Raad van 23 november 1970 betreffende toevoegingsmiddelen in de diervoeding ⁽²⁾, ter preventie van coccidiose of als groeibevorderaar. In deze laatste categorie zijn op dit moment uitsluitend **monensin-natrium**, **salinomycine-natrium**, **flavofosfolipol** en **avilamycine** toegestaan.

Elk ander gebruik van antibiotica in diervoeders is niet toegestaan.

In 2001 hebben sommige lidstaten een aanzienlijk aantal voedermonsters met niet-toegelaten antibiotica aangetroffen.

Daarom is verscherpte controle op diervoeders aangewezen. Met het oog op de ontwikkeling van geschikte controlestrategieën is aanvullend onderzoek nodig wanneer niet-toegelaten antibiotica worden aangetroffen teneinde de oorzaak van hun aanwezigheid in diervoeders na te gaan.

A. Overzicht van in diervoedermonsters aangetroffen verboden antibiotica gebruikt als groeibevorderaar

Soort diervoeder (diersoort en -categorie)	Soort antibioticum	Aangetroffen gehalte (mg/kg)	Oorsprong van het antibioticum

⁽¹⁾ PB L 92 van 7.4.1990, blz. 42.

⁽²⁾ PB L 270 van 14.12.1970, blz. 1.